

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea
Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea
Codului subsolului nr.3-XVI din 2 februarie 2009**

Parlamentul aprobă prezenta lege organică.

Articol unic. Codul subsolului nr.3-XVI din 2 februarie 2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.75-77, art.197) se modifică și se completează după cum urmează.

1. Articolul 1 se completează cu 6 (șase) noțiuni noi cu următorul cuprins:
autoritate centrală de mediu – organ central de specialitate al administrației publice care elaborează și promovează politica statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, managementului deșeurilor, conservării biodiversității, cercetărilor geologice, folosirii și protecției subsolului, hidroameliorației, gospodăririi resurselor de apă, aprovizionării cu apă și canalizare, reglementării activităților nucleare și radiologice, controlului ecologic de stat, hidrometeorologiei și monitoringului calității mediului (Ministerul Mediului);

beneficiar al gropii de împrumut – persoană juridică înregistrată în Republica Moldova ca subiect al activității de antreprenorial sau administratorul drumului/digului și Administrațiile Publice Locale;

groapă de împrumut – săpătură geometrizată care prezintă o cavitate în masivul de roci, cu hotarele delimitate în spațiu și limitate în adâncime, cu coordonatele geografice ale punctelor unghiulare stabilite în sistemul de coordonate Moldref-99;

sedimente – acumulare de minerale necimentate (argilă, loess și argilă nisipoasă, care au partea sub 2mm mai mult de 50% din masă) formată în rezultatul proceselor de eroziune.

proiect tematic – set de documente care cuprinde proiectul obiectivului de infrastructură elaborat, verificat și aprobat în modul stabilit;

proiect tehnic (tehnologic) de lucru - lucrare tehnică întocmită pe baza unui proiect tematic, care cuprinde informațiile necesare precum și calculele tehnico-economice, desenele necesare utilizării gropilor de împrumut.

2. Se completează cu articolul 2¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 2¹. Scopul și domeniul de reglementare a utilizării gropilor de împrumut

(1) În domeniul utilizării gropilor de împrumut, prezentul cod stabilește modul de utilizare a gropilor de împrumut pentru excavarea sedimentelor în scopul satisfacerii necesarului de materie primă sedimentară conform proiectelor în desfășurare sau care urmează a fi desfășurate pentru construcția, reparația, reparația capitală, reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor publice, digurilor de protecție contra inundațiilor, prevenirii, stopării și lichidării consecințelor rezultate al proceselor geologice periculoase, exclusiv de pe teritoriul administrativ al Republicii Moldova.

(2) Lucrările de excavare se pot efectua doar în cazul lucrărilor finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat sau local, Fondurilor speciale precum și din contul finanțărilor externe cu sau fără aportul financiar local.”

3. Se completează cu articolul 3¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 3¹**. Participanții la utilizarea gropilor de împrumut

(1) Participanți (subiecți) la utilizarea gropilor de împrumut sînt statul, unitățile administrativ-teritoriale, persoanele juridice rezidente, precum și persoanele juridice străine cu condiția obligatorie că au înființată o filială sau sucursală cu sediul în Republica Moldova pe care să o mențină pe toată perioada de gestiune a gropii de împrumut.

(2) În numele statului și al unităților administrativ-teritoriale, la utilizarea gropilor de împrumut participă autoritățile administrației publice centrale și locale în conformitate cu împuternicirile stabilite de legislație.”

4. La articolul 11 alineatul(2) litera a), după cuvîntul „utile” se completează cu sintagma „realizarea și utilizarea gropilor de împrumut”.

5. Se completează cu articolul 14¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 14¹**. Tipurile de utilizare a gropilor de împrumut

Gropile de împrumut se utilizează doar pentru excavarea sedimentelor în scopul construcției, reparației, reparației capitale, reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor publice, digurilor de protecție contra inundațiilor, prevenirii, stopării și lichidării consecințelor rezultate al proceselor geologice periculoase.”

6. Se completează cu articolul 15¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 15¹**. Termenele de utilizare a gropilor de împrumut.

Gropile de împrumut se utilizează pe termen limitat, și anume pe perioada efectuării lucrărilor conform proiectului tehnic (tehnologic) de lucru aprobat în modul stabilit.”

7. Se completează cu articolul 16¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 16¹**. Dreptul de utilizare a gropilor de împrumut.

(1) Dreptul de utilizare a gropilor de împrumut înseamnă posibilitatea beneficiarului gropii de a realiza tipul de utilizare a acestora stipulate la art. 14¹.

(2) Dreptul de utilizare se realizează în limitele gropii de împrumut, conform prevederilor proiectului tehnic (tehnologic) de lucru aprobat în modul stabilit.”

8. După Articolul 30 se introduce un articol nou, 30¹ cu următorul conținut:

Articolul 30¹. Transmiterea dreptului de utilizare a gropilor de împrumut.

(1). Documentația tehnică (tehnologică) de proiect pentru construcția, reparația, reparația capitală, reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor publice, digurilor de protecție contra inundațiilor, prevenirii, stopării și lichidării consecințelor rezultate al proceselor geologice periculoase care include utilizarea gropilor de împrumut, avînd coordonările și avizele stabilite de prezentul Cod, se transmite executorului lucrărilor care va efectua tipul respectiv de lucrări pentru un segment prestabilit, sau lucrările pot fi efectuate direct de către beneficiarul acestora.

(2). După dobîndirea dreptului de utilizare a gropii de împrumut, antreprenorul – beneficiar al gropii de împrumut, dispune de drepturile și obligațiile stabilite de prezentul Cod.

(3). Dreptul de utilizare a gropilor de împrumut, nu poate fi transmis persoanelor terțe, inclusiv prin cesiune de creanță, cu excepție de la prevederile alin.(1), decît în următoarele cazuri:

a) schimbarea formei de organizare juridică sau a denumirii persoanei juridice beneficiară a gropii de împrumut;

b) reorganizarea persoanei juridice beneficiară a gropii de împrumut prin fuziune (contopire sau absorbție) dacă persoana juridică reorganizată poate fi beneficiară a gropii de împrumut în conformitate cu legislația, sau separare, dacă persoana juridică nou-înființată intenționează să continue activitatea în conformitate cu proiectul tehnic (tehnologic) de lucru aprobat.

9. După Articolul 38 se introduce un articol nou, 38¹ cu următorul conținut:

Articolul 38¹. Drepturile beneficiarilor gropilor de împrumut.

Beneficiarii gropilor de împrumut au dreptul:

a) să utilizeze gropile de împrumut în conformitate cu scopurile și clauzele prevăzute în proiectul tematic și tehnologic de lucru;

c) să antreneze subantreprenori pentru executarea unor tipuri de lucrări legate de utilizarea gropilor de împrumut;

d) să-și înceteze activitatea în conformitate cu condițiile determinate de prezentul Cod.

10. După Articolul 39 se introduce un articol nou, 39¹ cu următorul conținut:

Articolul 39¹. Obligațiile beneficiarilor gropilor de împrumut.

Beneficiarii gropilor de împrumut sunt obligați:

a) să respecte cerințele legislației, precum și ale standardelor, normelor și regulilor, privind tehnologiile de efectuare a lucrărilor legate de folosirea subsolului;

b) să utilizeze gropile de împrumut numai în conformitate cu prevederile proiectului tehnic;

c) să respecte cerințele proiectelor tehnice, schemelor aprobate în modul stabilit;

d) să folosească rezultatele activității lor, inclusiv sedimentele excavate strict conform proiectului tehnologic de lucru;

e) să asigure securitatea efectuării lucrărilor legate de utilizarea gropilor conform prevederilor legislației în vigoare în domeniu;

f) să respecte cerințele prezentului Cod precum și cerințele actelor normative care reglementează condițiile de folosire și protecție a aerului atmosferic, terenurilor, pădurilor, apelor, clădirilor și construcțiilor de impactul dăunător al lucrărilor legate de utilizarea gropilor de împrumut;

g) să informeze neîntârziat autoritățile administrației publice despre crearea situațiilor periculoase pentru viața și sănătatea populației, mediul înconjurător;

h) să decoperteze stratul de sol fertil și să-l păstreze în tot volumul inițial în stare utilă pentru recultivarea gropii de împrumut;

i) să recultiveze terenurile afectate de lucrări de excavare, pentru utilizarea lor ulterioară conform destinației, să restabilească alte obiective naturale distruse în timpul utilizării gropilor de împrumut, în conformitate cu prevederile actelor normative și cerințelor proiectelor tehnice;

j) în cazul descoperirii unor obiective unice naturale și cultural-istorice, să sisteze imediat lucrările care pot distruge integritatea obiectivelor menționate și să înștiințeze despre aceste descoperiri autoritățile administrației publice centrale și instituțiile științifice.

k) să compenseze integral statului prejudiciul cauzat prin nerespectarea prevederilor proiectului tehnic (tehnologic) de utilizare a gropii de împrumut.

11. După Articolul 56 se introduce un articol nou, 56¹ cu următorul conținut:

Articolul 56¹. Proiectarea gropilor de împrumut.

(1) Efectuarea lucrărilor de excavare a sedimentelor din gropile de împrumut se face doar în baza proiectului tehnic (tehnologic) de lucru, care este elaborat de către o organizație licențiată în domeniu, la comanda beneficiarului lucrărilor.

(2) Temei pentru elaborarea proiectului tehnic (tehnologic) de lucru pentru utilizarea gropilor de împrumut este proiectul tematic elaborat și definitivat, cu obiectivele de lucru clar stabilite și avizul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale cu privire la lipsa sau existența zăcămintelor de substanțe minerale utile explorate pe sectorul preconizat pentru construcția gropii de împrumut.

(3) Pentru obținerea avizului Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale cu privire la lipsa sau existența zăcămintelor de substanțe minerale utile explorate pe sectorul preconizat pentru construcția gropii de împrumut, beneficiarul lucrărilor, va depune pe adresa Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale o cerere respectivă la care va anexa:

a) copia (extrasul) de pe harta topografică la scara de la 1:10000 pînă la 1:1000 a gropii proiectate cu limitele suprafeței fixate cu coordonate geografice

în sistemul de coordonate Moldref-99 (coordonată cu Organele Administrației Publice Locale în limitele teritorial-administrative ale căreia este proiectată groapa, Arhitectorul-șef al raionului, Centrul raional de sănătate publică, Inspecție Ecologică teritorială, Departamentul situații excepționale, Rețelele electrice și de gaz raionale);

b) copia Deciziei consiliului local cu privire la repartizarea lotului de teren pentru proiectarea gropii de împrumut, cu condiția obligatorie, ca terenul să fie din categoria terenurilor a căror destinație nu necesită a fi modificată în scopuri miniere;

c) avizul Inspecției Ecologice teritoriale privind acordarea terenului pentru proiectarea gropii;

d) copia Certificatul de urbanism pentru proiectare eliberat de către primăria localității în limitele administrativ-teritoriale ale căreia este proiectată groapa;

e) copia Avizului sanitar privind repartizarea lotului de teren pentru formarea gropii de împrumut eliberat de către Centrul raional de sănătate publică.

(4) Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale examinează materialele depuse, și în termen de 15 zile calendaristice eliberează avizul respectiv.

(5) Proiectul tehnic (tehnologic) de lucru elaborat pentru utilizarea gropilor de împrumut este coordonat de către beneficiarul lucrărilor inițial cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale după care este supus în mod obligatoriu expertizei ecologice de stat sau evaluării impactului asupra mediului.

(6) Avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat sau a evaluării impactului asupra mediului a proiectului tehnic (tehnologic) de lucru pentru utilizarea gropilor de împrumut sau evaluarea impactului asupra mediului constituie temei pentru demararea lucrărilor de excavare a sedimentelor din limitele gropii de împrumut.

(7) Proiectul tehnic (tehnologic) de lucru privind utilizarea gropilor de împrumut trebuie să conțină în mod obligatoriu:

a) partea textuală, cu următorul conținut:

1) Introducere.

2) Scopul proiectului.

3) Informații generale referitor la regiunea de lucru.

4) Geologia regiunii de lucru.

5) Componenta sedimentelor și proprietățile acestora (din punctul de vedere al corespunderii sedimentelor standardelor în vigoare în domeniul în care urmează a fi utilizate).

6) Condițiile tehnico-miniere și hidrogeologice de utilizare a gropii de împrumut.

7) Argumentarea volumului de sedimente pentru excavare.

8) Sistemul de excavare și parametrii lui.

9) Regimul de lucru și termenul de utilizare a gropii de împrumut.

10) Utilajul tehnologic utilizat.

11) Organizări de lucru: drumuri de acces, halde de sol vegetal, consum de combustibil și/sau alimentare cu energie electric, reparații și servicii auxiliare.

12) Evaluarea prognozată a impactului gropii de împrumut proiectate asupra mediului înconjurător.

13) Măsuri de protecție a mediului înconjurător de influența nocivă a utilizării gropii de împrumut.

14) Măsurile privind asigurarea securității lucrătorilor și populației, protecția subsolului și mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor, prevenirea situațiilor de avarie.

15) Recultivarea terenurilor degradate, depozitarea și păstrarea stratului de sol fertil decopertat în conformitate cu cerințele actelor tehnico-normative.

b) anexele grafice, și anume:

1) Harta topografică a gropii de împrumut cu indicarea limitelor acesteia și a coordonatelor punctelor unghiulare.

2) Secțiuni geologice.

3) Planul gropii de împrumut la demararea lucrărilor de excavare.

4) Graficul calendaristic de utilizare a gropii de împrumut.

5) Planul gropii de împrumut la finisarea lucrărilor de excavare a sedimentelor.

6) Graficul calendaristic de recultivare a gropii de împrumut.

7) Planul gropii de împrumut la finisarea lucrărilor de recultivare.

8) Secțiuni ale gropii de împrumut recultivate.

12. La Articolul 64 se completează cu un alineat nou, (1)¹ cu următorul conținut:

„(1)¹ Folosirea subsolului pentru realizarea și utilizarea gropilor de împrumut se efectuează în conformitate cu proiectele tehnice (tehnologice) de lucru, fără atribuirea perimetrului minier”.

13. După Articolul 74 se introduce un articol nou, 74¹ cu următorul conținut:

Articolul 74¹. Controlul asupra utilizării gropilor de împrumut.

(1) Sarcina controlului asupra utilizării gropilor de împrumut constă în asigurarea respectării de către beneficiarii gropilor a actelor legislative și normative ce reglementează relațiile în ceea ce privește folosirea și protecția gropilor de împrumut, precum și a documentației tehnice (tehnologice) de proiect, aprobate în modul stabilit.

(2) Inițierea și desfășurarea controlului asupra utilizării gropilor de împrumut și/sau acțiunilor aferente acestuia se efectuează de către Inspectoratul Ecologic de Stat în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

14. După Articolul 79 se introduce un articol nou, 79¹ cu următorul conținut:

Articolul 79¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la utilizarea gropilor de împrumut.

(1) Persoanele juridice răspund civil, contravențional sau penal, în conformitate cu legislația, pentru:

- a) utilizarea neautorizată a gropilor de împrumut;
- b) încălcările ce conduc la poluarea subsolului;
- c) încălcarea cerințelor proiectelor tehnice aprobate, schemelor tehnologice la utilizarea gropilor de împrumut;
- d) distrugerea sau deteriorarea sondelor de observație în regim pentru apele subterane, precum și a semnelor geodezice și de topografie minieră;
- e) exploatarea irațională și selectivă (în afara proiectului) a gropilor de împrumut;
- f) neîndeplinirea cerințelor privind aducerea excavațiilor miniere într-o stare care ar asigura securitatea populației, precum și a cerințelor referitor la recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere.

(2) Legislația poate stabili responsabilități și pentru alte încălcări în domeniul folosirii subsolului.

15. La Articolul 80, alin.(1), după cuvântul „subsol”, se completează cu sintagma „și utilizării gropilor de împrumut”, alin.(2) după sintagma „beneficiarului subsolului” se completează cu sintagma „sau gropii de împrumut”, alin.(3), după sintagmele „beneficiarului subsolului” se completează cu sintagma „sau gropii de împrumut”.

16. La Articolul 81, în titlu, după cuvântul „subsolului”, se completează cu sintagma „și utilizării gropilor de împrumut”, iar în text, după sintagma „problemele folosirii subsolului” se completează cu sintagma „și utilizării gropilor de împrumut”.

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea
proiectului de lege pentru modificarea și completarea
Codului Subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și Codului Subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009 a fost elaborat urmare a inițiative legislative a unui grup de deputați din Parlament (nr.31 din 15 februarie 2017).

În conformitate cu prevederile Codului subsolului nr. 3-XVI din 02 februarie 2009, extragerea substanțelor minerale utile se efectuează în limitele zăcămintelor de substanțe minerale utile, aprobate de către Comisia de Stat pentru rezervele de substanțe minerale larg răspândite. Atribuirea în folosință a zăcămintelor de substanțe minerale utile se legalizează prin contract, care se încheie cu Ministerul Mediului, urmare a concursului public pentru dreptul de folosință a sectoarelor de subsol. Contractul pentru extragerea substanțelor minerale utile se încheie pentru acele sectoare ale subsolului asupra cărora a fost efectuată expertiza de stat a rezervelor de substanțe minerale utile. Ulterior, urmează eliberarea perimetrului minier de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

Astfel, procesul de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol este un proces de lungă durată, fapt ce pune în pericol respectarea termenilor contractuale de executare a lucrărilor rutiere și poate conduce la ratarea mijloacelor financiare alocate de Instituțiile Financiare Internaționale.

Concomitent, organizațiile care sunt implicate în procesul de reabilitare a drumurilor și digurilor de protecție nu sunt interesate în deschiderea și exploatarea permanentă a unor zăcăminte de substanțe minerale utile, dat fiind faptul că utilizarea acestora se rezumă la construcția rambleurilor drumurilor auto și căilor ferate, digurilor de protecție și altor construcții de utilitate publică și urmează a fi recultivate și readuse la starea inițială imediat după exploatare.

Extragerea substanțelor minerale utile din gropile de împrumut presupune folosirea subsolului. Normele expuse în art.14, lit.(a) al din Codul subsolului, determină tipurile de folosință a subsolului, iar folosirea subsolului pentru realizarea și utilizarea gropilor de împrumut nu se regăsește printre normele

Astfel, a apărut necesitatea completării Codului subsolului cu prevederi privind definirea clară a destinației gropilor de împrumut, temeiurile de apariție a dreptului de utilizare a gropilor de împrumut, stabilirea unor condiții clare și restrictive de autorizare a gropilor de împrumut, în special, în condițiile în care în apropiere se află o carieră specializată în extracția de substanțe minerale utile larg

răspândite, determinarea organului competent și în ce condiții ultimul autorizează exploatarea lor, stabilirea expresă a subiecților care pot avea acces la gropile de împrumut și activitățile exclusive pentru care pot fi utilizate gropile de împrumut, stabilirea normelor tehnice de exploatare a acestora și modalitatea de restabilire a gropilor de împrumut, inclusiv termenii în care se restabilesc și cine este responsabil de restabilirea acestora.

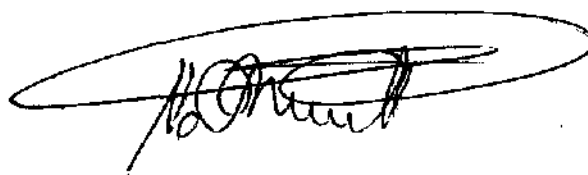
Totodată, se propune completarea Codului subsolului cu prevederi ce țin de supravegherea respectării utilizării gropilor de împrumut, pentru a preîntâmpina utilizarea contrară scopului declarat a creării lor.

Luând în considerație faptul că, zăcămintele de substanțe minerale sunt atribuite beneficiarilor subsolului în bază de concurs public, se propune, de asemenea, includerea normei privind atribuirea în folosință a gropilor de împrumut fără concurs.

Fiind conștienți de faptul că, proiectul de modificare a Codului subsolului poate declanșa un proces de transformare a terenurilor adiacente arterelor rutiere și digurilor de protecție într-un număr nesfârșit de gropi de împrumut, care ar conduce la mutilarea peisajului și la micșorarea gradului de bonitate a solurilor urmare a decopertării stratului fertil, amplasarea gropilor de împrumut urmează a fi autorizată numai în cazul lipsei în zonă a zăcămintelor de substanțe minerale utile, pretabile pentru utilizare la executarea lucrărilor de terasament, în proces de exploatare.

Aprobarea proiectului nu va genera cheltuieli pentru bugetul public național.

Ministru

Valeriu MUNTEANU